

Оллоҳ таоло айтди: «**Еу мо’минлар, ко’п гумон (лар) дан четланingлар! Chunki айрим гумон (лар) gunohdir!** (О’згаларнинг айblари ортидан) **rejasizlik yurib yurganlar va ajralib turadiganlar uchun g’iybat qilmasin! Sizlardan biron odam uzining o’lgan birodarining gushtini eyishni yaxshi ko’rurmi ?! Ана yomon kurdin gizm i ?!** (Bas, gunohi bundan-da ortiq katta g’iybatni ham yomon ko’ringiz)! **Ollohdan qo’rqingiz! Albatta Allox tavbalalarini qabul qilish uchun kuchlar, mehmonbondir** » (Хужурот: 12).

Муовија роziяллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулллоҳ солаллоҳу алайҳи ва салом айтилади: «Агар одамларнинг ортидан айбу-белгиларини олиб boring, уларни бузасан yoki бузishга yoqing». Абуд-Дардо роziяллоҳу анҳу айтилар: «Бу – Муовија Расулллоҳ солаллоҳу алайҳи ва саломдан ешитган ва Оллоҳ уни shu билан foydalantirgan suzlar edi» (Sahih sunan Abi Dovud: 4088).

Жубайр ибн Нуфайр, Касир ибн Мурра, Амр ибн Асвад, Миқдод ибн Маъдий Кариб ва Абу Умома роziяллоҳу анҳумдан ривоят қилинади : Расулллоҳ солаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Амир агар одамлар ичида шубҳа-гумонлар тарқалишини истаса, уларни бузади» (Саҳиҳ sunan Abi Dovud: 4089).

Абу Hurayra роziяллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Расулллоҳ солаллоҳу алайҳи ва салом айтилади: «Gumondan saqlaninglar, GU xumon so’zlarning eng yolg’onidiri. Birovlar tomonidan olib boriladigan rejadan tashqari harakatlar, aybalarni kiydirish, bir-biringizga bugz-adovat qilmishlar, birodar bo’linglar ey Ollohning bandalari! » (Buxoriy rивoyat).

Mustavrid ibn Shadzod роziяллоҳу анҳудан ривоят қилинади: Nabiy солаллоҳу алайҳи ва саллам айтилади: «Kim bir musulmonning shoni evaziga

Ислом Нури

non topib esa, Olloh taolo unga o'qigan mikdorda jahannam o'tirgan edadi. Kim bir musulmonning shouni evaziga kiyim kiysa, Olloh azza va jalla unga jahannam olovini kiydiradi. Kim musulmon odamga nisbatan riyo va sumaga o'rinda tur (ib uning obrsini tuk) sa, Olloh taolo qiyomat kuni unga nisbatan riyo va sumaga urnida turadi (yani, uning qilgan aybarlarini xaloyiqqa topshirish, ishitiradi) »(Sahih sunan Alibud) adabil-muffrad: 179).

Ибн Аббос розияллоҳу анхумодан ривоят қилинади: Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи ва саллам айтдилар: «Ким бир қавмнинг гапларига қулоқ солса, улар эса ундан қочаётган бўлсалар, унинг қулоқларига қўрғошин қўйилади» (Саҳиҳул-адабил-муффрад: 883).

Abu Barza al-Aslamiy roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ey tili bilan bundayonni keltirib, qalbiga bundayon kirgan kishilar! Musulmonlarni g'iybat qilmanglar, ularning ayblarini kiyib yurmanglar! 103 kim ularning ayblarini tekshirib yursa, Ollohning aybini tekshiradi. Ollox kimning aybini tekshirsa, uni o'z uyida turgan vaziyatda ham sharafini chikaradi »(Sahihu sunani Abi Dovud: 4083).

Zalolataga boshlovchi hokimlarning ummatga xatari

Umar ibn Xattob roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Ummatim xususida men eng qurqadigan narsa adashtiruvchi imom (bo'shliq) lardir» (Abu Nuaym «Hilya» da, Axmad va -8 saqlanmoqda) .

Abu Zar roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ummatim uchun dajjoldan kora ham havfliroq kishilar

adashtiruvchi imomlardir» (Aхmad rivoyat, As-silsilatus-sahifa: 1989).

Amirlikka qiziqishning mazamatli ish eksani, u ulkan vazifa va mas'uliyat ekani, qiyomat kuni uni tumani oldiga qo'yilgan qishloqlar uchun sharandaliq va nadomat qilish jarayoni

Abu Zar roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Men: «Yo Rasululloh, meni ham omil (amir) qilsang-chi», dedim. Shunda u zot qullari bilan elkamga qoqib: «Ey Abu Zar, siz zayfsiz. Amirlik omonat, qiyomat kuni esa sharandalik va nadomatdir. Faqat kim uni haqqi bilan ushlasa va zimmasidagi omonatni ado etsa bundan mustasno », dedilar.

Bir rivoyatda: «Ey Abu Zar, men sizni zayf deb ko'rayapman. Men sizga o'zim uchun yaxshi ko'rgan narsani yaxshi ko'raman. Ikkita odam ustiga ham asslo amir bulmang, etimning molini boshkarishni aslo zimmanizga olmang » (Muslim rivoyatishi).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Bu ishga katta yordam berildi (qiyomat kuni) Surayyo yuluzidan ulug'lanadi va biron ishga bo'lyapti bulib qolasiz!» (Aхmad rivoyatiy, Sahihul-jomiy: 5360).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytilar: «Amirlarning xoliga voy bulsin! Hali odamlar sochlari bilan Surayyoga osib qo'yilgan bo'libdi va biron ishga voliy bo'magan bulyshni rosa orzu qilibdi! » (Sahih mavrid-iz-zam'on: 1295).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Amirlarga voy bulsin, qodirila boshliqlariga voy bulsin, xazinachilarga voy bulsin! Qiyomat kuni odamlar sochlari bilan yulduzlarga osilgan bulib, osmon bilan er o'rtasida o'qituvchiga murojaat qilish va biron amalga voliy bylmagan bulib o'tadigan qat'iyatli orzu

qilishdi »(Ibn Xibbon va Xokim rivoyatlari, Sahihut-targ'ib: 2179).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Qay bir kishi u bilan odamga bosh bulgan bulsa, qiyomat kuni qo'li bilan bog'lab qo'yilgan vaziyatni keltirib chiqardi. Universi yoki amalga oshirilgan manzilga murojaat qilinadi yoki esa zulmi hiylaoq qiladi »(Bayhaqiy« Sundan »da rivoyat kilgan, Sahihul-jomiy: 5695).

Avf ibn Molik roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Istasangizlar amirlik haqiqatida aytishadi. Uning erta malomat, o'rtasi nadomat, oxirgi qiyomat kunidagi azobdir, faqqat adolat qilingan kishilar bundan mustasno »(Tabaroniy rivoyat, Sahihul-jomiy: 1420).

Abu Muso roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Ollohga qasamki, biz bu ishga uni so'rab kelgan biron kishini va biron bir odamni biron kishining voliy qilmaymiz» (Musiqqa uyushmasi).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Sizlar amirlik haris bylayapsizlar, u qiyomat kuni xasrat va nadomat buvladilar» (Buxoriy risoti).

Abdurahmon ibn Samura roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom unga aytilar: «Ey Abdurahmon, amirlikni so'ramang. Chunki, uni so'rab olsiziz, tashlab qo'yasiz, so'ragan vaziyatda beriladi, sizga sizga yordam beraman »(Musulmonlar uyasi).

Abu Hurayra roziyallohu anhudan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu

alayhi va salom aytiladi: «Odamlarning ichida eng yaxshi natijalar bu ishni (amirlikni) to unga tushib qolguncha qat'iyat yomon ko'rsatuvchi ekvani topasizlar» (Muttafaq)

Ibn Abbos roziyallohu anhumadan rivoyat kilinadi: Rasululloh solallohu alayhi va salom aytiladi: «Bu ishingning dastlabki payg'ambarligi va ta'qibchisi, shon xalifalik va huquqni himoya qilish bilan bog'liq bo'lib, podshohlik va qo'llab-quvvatlovchilarni qo'llab-quvvatlaydi, ularni qo'llab-quvvatlamaydilar. Bas, jihatni zarur tutingiz, jihatlarining eng ustunligi ribot (o'zzining Oloh yulga bog'lash), ribotlarining eng oshali Askalondir »(Tabaroniy rivoyat, As-silsilatus-sahifa: 3270).

Molik ibn Horisdan, u orkali bir kishidan rivoyat kilinadi: Payg'ambar solallohu alayhi va salom bir kishini bir sariyaga (otryadga) boshliq qilib yubordilar. U (jangga) forib qaytib kelgach: «Xush, amirlik qanday ekan?», Deb so'radilar. U: «Oddiy odamlar katorida bo'ldim, ulovga minganimda minilar, tushganimda tushlar», dedi. Rasululloh solallohu alayhi va salam: «Hokimiyat egasi mashaqqatda, Oloh saqlagan kishilardan bunyod mustasno», dedilar. Shunda xaligi odam: «Olohga qasamki, endi na siz uchun, na boshka birov uchun omil (amaldor) bulmayman», dedi. Payg'ambar solallohu alayhi va salom kulilar, qaror oziq tishlari ko'rindi (Tabaroniy rivoyatasi, As-silsilatus-sahiha: 3239).

Oloh taolo payg'ambarimizga, u zotning ahli va ashobiga salavot va salomlar yullasin.

Davrimizdagi ko'lab tug'yonkor tuzumlarning holati hozirgi paytda boshdan emas. Ular o'zlarining tug'yonkorliklari, fasodlari tufayli ham o'zlarining ishchilariga va xalqqa taqdim etayotgandagi narsalarga

ishchilarni ko'rsatgan odamlarning gap-so'zlari, ish-harakatlarida aybu-harflar bilan belgilanadigan tadbirlarni o'tkazish mexanizmini davom ettirishni davom ettirish kerak Odamlar ichida sho'ba-gumonlar urug'ini sepib, qurqish keragi bulmagan narsalardan ham qurilgan, ishchi shartli bulgan narsalarini ham yasashgan, hammani bir-biridan gumon qilayotgan oyvolga keltirgan kuyibgan!

Bu asosda musulmon kishining ortidan amalga oshiriladigan tadbir, maxsus idoralarga gap etkazish orkali zolim tog'utlar foydsiga ishlash bilan bog'liq bo'ladi. Tabiiyki, yozib yuborilgan har bir xabar evaziga ma'lum bo'lgan haqiqat, shu bilan tikilganlik uchun qilingan.

Bu aytilganlar birovlarining so'zlariga katta istamagan vaziyatda, shunaqa qiziqib quloq tutilgan kishilar haqiqatda edi. Shunday ekan, endi musulmonlar ijodida rejasizlik qilar, o'zlarining gaplarini kofir va mushrik dushmanlariga etkazib boradigan maqsadida tinglayigan kimsalaring azobi maqomidagi qat'iyatli bo'lishni o'zingiz tasavvur qilavering!

Termiziy rivoyat qilingan tadbirni amalga oshirishda Rasululloh solallohu alayhi va salam: «Abu Zardan ko'ra rostgo'yroq va vafoliroq kishini osmon saylamagan, er ko'rmagan, u Iyso ibn Maryamga o'qilmagan», deganlar. Mana shundoq ulug' sifatlari egasi bugan Abu Zar roziyallohu anhudek zotga Payg'ambar sollallohu alayhi va salom ikkita odamga ham amir buvliyalikni nasihat qilishgan ekanlar, u kishidan kora anchagina pastlab kelganlar bunday bo'lib qolmoqda va jonli hayotda yashayapti Bizning davrimizda amirlikni aniq o'lib ko'ring, uni qo'liga kiring, hamma narsani fido qilishga tayyor odamlarni ko'chirib topiladi!

Hadis umumiy Falastindagi
va xossatan Asqalon shahridagi ribotning qo'shimcha ekani dalil qilingan.